

Projekter og afhandlinger

Svensk och dansk krigsbarnsverksamhet efter Första Världskriget

Disputats ved Åbo Akademi, Finland

Børneforflyttelser og humanitært hjælpearbejde: ekstern socialpolitik i udenrigspolitisk belysning Afsluttes i efteråret 1997

Monika Janfelt, Aisgade 4, 3.tv., 1764 København V

Arbejde og økologi i et teoretisk og historisk perspektiv

Speciale ved Institut for statskundskab, København

En teorihistorisk analyse af relevante samfundstænkere (Karl Marx, Max Weber, Jürgen Habermas, Oskar Negt, Anthony Giddens og Ulrich Beck) skal kobles/sammenholdes med en empirisk analyse af relevante tidsskrifter og/eller avisers syn på arbejde/økologi indenfor en repræsentativ periode.

Afsluttes inden udgangen af 1996.
Hanne Meyer Johansen, Elmegade 20 1mf, 2200 København N

Syndikalismen i Danmark og Sverige i perioden omkring 1900-1920

Speciale ved Københavns universitet

Specialets formål er at beskrive og analysere hvorfor syndikalismen i Sverige havde en langt større udbredelse end den havde i Danmark.

Forventes afsluttet august 1997
Bjarne Pedersen, Trekronersgade 64, 2.tv., 2500 Valby

17. juni-opstanden i DDR 1953 med særligt henblik på opstandens målforestillinger

Speciale (tysk)

Systemskifte contra regerings-skifte. Mine undersøgelser vil især dreje sig om Jena (Carl Zeiss fabrikkerne og universitet). Kildemateriale Staats- und Landesarchive og Firmenarchive. Forventes afsluttet forår/sommer 1997

Lise Penzien, Eremitageparken 307, 2A, 2800 Lyngby

Olga von Eggers - en biografi

Speciale (Historie)

En biografi over forfatterinden og journalisten Olga Eggers' (1875-1945) liv og levned, belyst gennem hendes udvikling fra kvindesagskvinde og socialdemokrat til nazist.

Forventes afsluttet febr. 1997

Iben Vyff, Lyøvej 4, 3.tv., 2000 Frederiksberg og Charlotte Rohlin Olsen, Ravnsborg Tværgade 6A, 5.th., 2200 København N

Udgivelser

Sex og socialisme

Den belgiske arbejderbevægelses arkiv og museum, Archief en Museum van de Socialistische Arbeiderbeweging, har igangsat et forskningsprojekt med overskriften 'Sex og socialisme'.

Hensigten er at studere forholdet mellem den socialistiske bevægelse og emner som seksualoplysning, homo- og biseksualitet, nudisme, frie seksuelle relationer, kvinden som arbejdskammerat eller husmor, og seksuelle forbindelser på arbejdspladsen.

Redaktion:

Gerd Callesen

Bjørn Schreiber Pedersen,

Klaus Petersen

Projektet er en del af en større undersøgelse af belgisk arbejderkultur og indgår i forarbejderne til et kommende museum for den sociale kamp i Flandern. Det forventes afsluttet i 1998 med en bogudgivelse og en udstilling.

*Kontakt: Guy Vanschoenbeek, AMSAB, Bagattenstraat 174, B-9000 Gent, Belgien.
Tlf: +32 9 2240079.
Fax: +32 9 233 67 11.*

Tysk socialpolitik efter 1945

I Tyskland er et større projekt om den socialpolitiske udvikling efter 1945 under forberedelse. Projektet er iværksat på regeringsinitiativ med Bundesarchiv som den videnskabelige institution. Målet er at skrive socialpolitikens historie i Tyskland efter 1945. Der er blevet nedsat et fagligt råd bestående af historikere og sociologer, som udover den rent faglige rådgivning også skal medvirke ved valget af medarbejdere.

Der er planlagt et værk på 12 bind à ca. 600 sider med tilhørende kildebind. Bindene skal fordele sig således: Et indføringsbind, der giver et historisk tilbageblik på udviklingen indtil 1945 og det forfatningsmæssige grundlag for socialpolitikken i de to tyske stater. Dette bind skal endvidere behandle kildesituationen og den tyske socialpolitik i en international sammenhæng. Det efterfølgende bind skal behandle udviklingen i besættelsestiden fra 1945-1949. Herefter sker en opdeling på de to tyske stater, således at fem bind behandler socialpolitikken i Forbundsrepublikken og tre bind behandler DDR. Disse bind vil blive delt op i socialpolitiske faser, der knytter an til den socialpoli-

tiske lovgivning. Bind elleve vil beskæftige sig med socialpolitikken efter den tyske genforening. Det sidste bind er planlagt som en sammenfatning, der skal sætte udviklingen i sin helhed ind i en historisk kontekst.

Indholdet i de enkelte bind er endnu på planlægningsstadiet, men vil ikke udelukkende koncentrere sig om den statslige socialpolitik. Materiale fra partier, fagforeninger, kirkeorganisationer og frivillige sociale organisationer vil også blive inddraget. Bindene vil berøre en række socialpolitiske temaer som arbejderbeskyttelse, revalidering af invalide, international socialpolitik og udenlandske arbejdstagere. Der arbejdes dog stadig med spørgsmålet om, hvilket indhold DDR-bindene skal have.

Forfatterkollegiet er endnu ikke sammensat, men det forventes, at især temaafsnittene ikke så meget vil blive skrevet af historikere som af forskere eller embedsmænd, der har arbejdet med det pågældende område.

Kontakt: Elke Hausschildt, Bundesarchiv Koblenz, Postfach 3020, 56003 Koblenz, Deutschland, Tlf. +49 2615050.

TV-serie om arbejderbevægelsens historie

I sidste Forskningsnyt omtalte Henning Tjørnehøjs videoserie om den danske arbejderbevægelses historie. Sideløbende hermed er optagelserne begyndt til endnu en serie om arbejderbevægelsens historie i otte tematisk opdelt afsnit. Den laves af Jørgen Pedersen, som hidtil har arbejdet for DR's dokumentargruppe, på produktionsselskabet Gekko. LO har bevilget syv millioner kroner til projektet, der skal stå færdigt til LO's 100 års jubilæum i 1998.

Endnu er det ikke afgjort, om serien vises på DR eller TV2.

Arbejdermuseet på CD-ROM

Som det første danske museum har Arbejdermuseet produceret en CD-ROM, der gør det muligt at tage en virtuel vandring gennem de faste udstillinger. Undervejs kan man klikke sig frem til udstillingstekster, animation, tale og billeder. Rundturen, der også fører gennem festsalen, folkekøkkenet og 'Café og Ølhalle 1892', varer en time.

CD-ROM'en er dobbeltsproget (dansk og engelsk) og kan bruges både på Macintosh og Windows. Pris 125,- kr.

*Arbejdermuseet, Rømersgade 22, 1362 København K,
Tlf.: 33 93 33 88.*

Konferencer

23. nordiske historikermøde

7.-12. august 1997 afholdes det 23. nordiske historikermøde i Tammerfors i Finland. Programmet indeholder fire rapportemner (trykte rapporter udsendes i forvejen), otte sektionsemner, rundbordssessioner samt projektpræsentationer.

Rapportemnerne er: Sovjetunionen og Norden, kultur og konsumtion i Norden 1750-1950, kirke-samfund-stat: fra kristnede til etableret kirke samt globalhistorie. Der er for hvert emne valgt en koordinator.

Sektionsemnerne er: biografien som historisk genre, 2) medborgerskabets udvikling i Norden, 3) militæret i 1800 og 1900-tallets samfund, 4) huske-

remser eller skrift, 5) forstaden som socialt, kulturelt og politisk miljø, 6) statskirke, folkebevægelse og sækularisering i Norden i 1800 og 1900-tallet, 7) billedet af Norden - ikke-nordiske skandinaver præsenterer deres undersøgelser, 8) nationale forskningsoversigter.

Kontakt: Pirjo Markkola, Tammerfors Universitetet, Institutionen för historievetenskap, Box 607, FIN-33 101 Tammerfors.

Internet

Leninmuseet i Tampere

Verdens sidste normalt fungerende Leninmuseum ligger i Finland, i de lokaler i Tampere fagforeningshus, hvor Lenin og Stalin mødtes for første gang under Ruslands Socialdemokratiske Arbejderpartis kongres i 1905. En introduktion til museet findes på internettet.

<http://www.tampere.fi/culture/lenin/lenina2.htm>

Plakater fra Sovjet, Cuba og Kina

Det hollandske fagbevægelsesmuseum, Nationaal Vakbondsmuseum i Amsterdam, viser frem til januar 1997 en udstilling af sovjetiske, cubanske og kinesiske plakater fra det Internationale Institut for Social Histories righoldige samling.

Udstillingen kan tillige besøges på internettet.

<http://www.iisg.nl/chairman/>

STICERD

Suntory and Toyota International Centres for Economic and Related Disciplines ved London School of Economics har blandt deres initiativer et velfærdsstatsprogram, som kan besøges på internettet.

Udover en præsentation af programmet findes der også en liste over centrets 'discussion-papers'. De kan bestilles uden omkostninger. Blandt de over 100 titler kan nævnes: Paul Johnson, The Historical Dimensions of the Welfare State 'Crisis', Gunnar Persson, The Scandinavian Welfare State: Anatomy, Logic and some Problems,

Nicolas Deakin, In Search of Postwar Consensus, Karen Gardiner, A Survey of Income Inequality over the last Twenty Years: How does Britain compare?

<http://sticerd.Ise.ac.uk/>

Udstillinger

Kunst på papir

Arbejdernes Kunstforening blev grundlagt i 1946 af maleren, professor Aksel Jørgensen, redaktør Preben Wilmann og forretningsfører Thor Pedersen. Foreningens formål var - og er stadig - at udbrede kendskabet til billedkunsten til 'manden på gulvet'. Den vigtigste aktivitet har været vekslende udstillinger af billeder på arbejdspladser rundt om i Danmark.

Arbejdermuseet viser i perioden 10. december til 1. februar 1997 et udsnit af den store samling, som Arbejdernes Kunstforening har opbygget gennem 50 år samt grafik fra fem unge grafikere, der er inviteret som gæsteudstillere.